

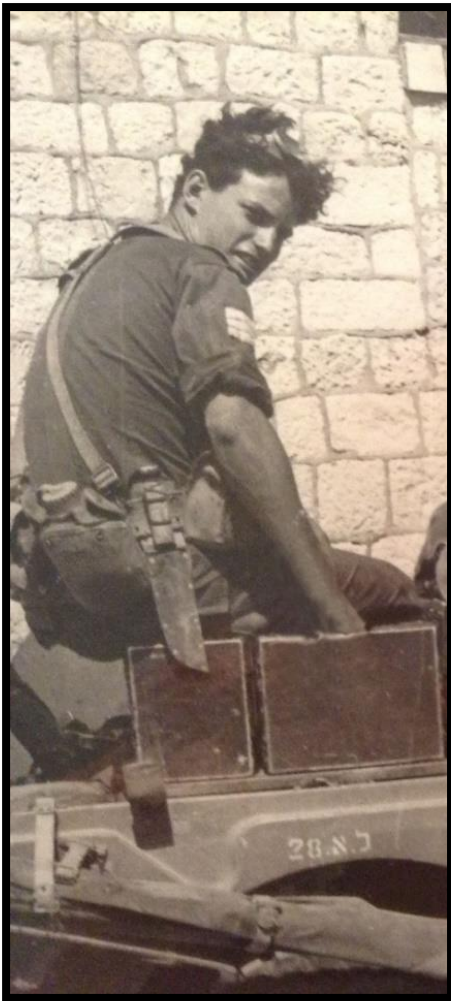
עמותת סיירת חרוב

דצמבר 2017

בצלאל יעד אבד לנו

י. שי

תום המלחמה – משימות חדשות

המלחמה הסתיימה. לאיש מאתנו לא ברור (גם להנהגה הלאומית לא.....) מה הלאה? נשארים כאן (בגדה המערבית) או, כפי שידענו בעבר, נחליט (או יאלצו אותנו) לשוב לגבולות אותם חצינו בכניסתנו לירדן. בכלל השטח מצויים עדיין שרידי צבא ירדן (הלגיון) שנטמעים בקרב האוכלוסייה האזרחית ו-2 גדודי הקומנדו המצרי שבמהלך ימי הלחימה קרסו כמסגרות ארגוניות. לוחמי הגדודים, מפקדים ותומכי לחימה נפוצו לכל עבר. חלקם נפלו בשבי (ביניהם כאלה שנכנעו לנו, לסיירת חרוב, במהלך סערת התנועה לתוך הגדה המערבית) ואחרים עשו דרכם, כבודדים וקבוצות קטנות, מזרחה לירדן. התמקמנו במלון הילטון בצפון רמאללה ועסקנו בעיקר בסיוורים רגליים ורכובים להכרת השטח ואיסוף מירב המידע בפרק זמן שלא הוגדר לנו – כשמעל מרחפת האפשרות (מן איום הנובע מחוסר וודאות) כי לא ניוותר שם כדי להיאחז בשטח ממש וחשוב לפעול מהר. חשובה לא פחות היא הפגנת הנוכחות והנראות העוצמתית נוכח אוכלוסייה שחלקה עוינת. עצמה בעלת משקל אסטרטגי גם אם ניסוג לגבולות 67. למסעות ההיכרות מצטרפים אלינו מדי פעם קבוצות קציני ש-13, גולני, חט' 7, קציני הנדסה, טייסי חיל-אוויר ועוד. מדי פעם אנו נתקלים בירייה לעברנו, מגלים חלקי חגור ומדים – ירדנים ומצרים – המצביעים על בריחת בעליהם ופזורים לכל עבר מחוץ לשטחים העירוניים ופה ושם אנו לוכדים עדיין שבויים המועברים לאחריות המשטרה הצבאית. אט-אט אנו מתקדמים, סורקים ומגלים יותר ויותר תאי שטח, מכירים את הערים המרכזיות, את בסיסי צבא ירדן (ביניהם אלה שחלפנו על פניהם במהלך המלחמה אך לא התעכבנו לשם הכרות מעמיקה), את צירי התנועה המרכזיים תחילה - ובהמשך את הדרכים המשניות במרחב הכפרי, שכיות נוף וטבע שאנו, לוחמי ומפקדי סיירת חרוב, ראשונים לתור אותם (לפחות מאז 1948) והכול ברכב ובמסעות רגליים.

בתוך זמן קצר לאחר המלחמה שבה הסיירת והפכה לכוח המונה כ-70 - 80 לוחמים, מפקדים ותומכי לחימה. פלוגת בה"ד 1 שעשתה עמנו את המלחמה – שבה לקורס קצינים. דוכיפת (שריוניות ML-70) הופנתה למחנה א-רם (רמה) ומאוחר יותר חברנו אליהם שם, אך הם לא עסקו בפעילות בה עסקה סיירת-חרוב בתוך זמן קצר שבו למסגרת החטיבתית ב-35 להמשך אימוני הקמה. כוח המילואים בכלל הגדה הלך והצטמצם והפך למעין חיל-מצב. כוח הסיוור הסדיר היחיד שפעל אז באיו"ש הייתה סיירת-חרוב ולשם שליטה וסדר החלו לפעול בגדה יחידות מג"ב. מכלול המשימות שהוטלו עלינו

חייב פרישה גיאוגרפית – הן על גב ההר והן בבקעת הירדן (כך, התחלנו לפעול גם שם.....) - שלא עמדה בכל יחס ליכולת ביצוע ראוי של יחידה כה קטנה, אך לא עצרנו.....קצב המשימות ואינטנסיביות הפעילות בירה שאינה מוכרת, התישו. היינו כוח קטן ביותר שפעל ללא הפסקה, יום ולילה. על הפעילות המבצעית נוספו משימות אבטחת סיוור הדרג המדיני בשטח, גורמי ממשל צבאי שהחל לפעול כדי לסייע לאוכלוסייה לשוב לשגרה ועוד.

בתוך כל קלחת הפעילות האינטנסיבית שהתחוללה מיד לאחר המלחמה, פעלו כל גורמי הצבא. אחת המשימות שהוטלו על סיירת חרוב הייתה לזמן קצר ולמטרה אחת לסייע ללוחמי חיל-האוויר (למד"ן). צוותים שכללו אדריכלי ערים, מודדים, מהנדסים אזרחיים, אנשי תצ"א ומיפוי אנשי צוות אוויר ועוד. מרביתם אנשי מילואים שפיקד עליהם איש חיל האוויר, סא"ל בשירות קבע (למיטב זכרוני שמו היה מתי). פעילותם של צוותים אלה הייתה בעיקר בתחום תצ"א, מדידות ומיפוי, השוואה ועדכון נתוני שטח בכלל איו"ש. אחת למספר ימים יצאנו עמם לשטח. משימתנו הייתה נווט והבאתם לנצ. שנקבעו על ידם ואבטחתם בתנועה ובעת מדידות וצילומים שביצעו.

אין ספק שהשחיקה הזו השפיעה על תפקוד כל אחד מאתנו, לוחמים ומפקדים. הלאות הפחיתה מרמות הריכוז והביצוע שכה נדרשו לכולנו. נמצאנו למעשה, עדיין, בשטח אויב. נפילתו של בצלאל יעיר באותה תאונה, במהלך פעילות מבצעית הייתה מחיר המחויבות לעמוד בנטל הכבד מאוד שהוטל על היחידה, הדבקות במשימות, וחשיבות העמידה בלוח הזמנים האסטרטגי (נשארים שם – או נסוגים.....?).

עמותת סיירת חרוב

אובדן כבד

23 יוני 1967 (יום ו', ט"ו סיון תשכ"ז) בשעת בוקר מוקדמת מגיעים אנשי חיל האוויר למלון הילטון ברמאללה (בסיסנו הזמני). את המשימה קיבלנו ערב קודם לכן. לאחר מפגש תיאום, קביעת סדר נ.צ. ותדריך קצר (את עקרונות ביצוע המשימה כבר הכרנו. השינוי היה בזירת הפעולה ומאפייני שטח) אנו יוצאים בשיירה מערבה-צפ' /מע'. ג'יפ מוביל - 2 קומנדקרים (נ.נ. דגם 1940 ומשהו..... שנוסעיהם הם אנשי ח"א הנושאים עמם גם ציוד) - ג'יפ מאסף. צוות לוחמי הסיירת בפיקוד קצין כולל 7 איש. עולים על הכביש המוליך מערבה לכוון בית חורון (מקביל לכביש 433 של היום), ובאזור בית חורון תחתון פונים צפונה. האזור בו פעלנו באותו יום כלל את המרחב בו מצויה כיום העיר אריאל. הובלנו את אנשי חיל האוויר למספר נקודות תוך תנועה בדרכים מפותלות מאוד, טופוגרפיה ובעיקר קווי גובה משתנים חדות, חלק מהדרכים סלול - חלק רק כבוש בתשתית מהודקת וחלק דרכי עפר מעט רחבות יותר משבילי-עצים. סמוך לשעת צהריים התרחשה התאונה. נענו על כביש מפותל מאוד מצפון מערב לעיירה סלפית - לדרום מזרח. על הג'יפ האחורי נסעו בצלאל, הנהג, וקשר. נענו במורד מתום ומפותל מאוד. משני צידי הדרך - מטעי זיתים. באחד הפיתולים סטה הג'יפ מהדרך התגלגל אל צדו הימני ונחת הפוך. הנהג והקשר עפו מהרכב הפתוח - אך בצלאל נלכד, נמחץ תחת הג'יפ ונהרג (כנראה מיד ובמקום) מפגיעת המקלע הקדמי בערפו.

שמרנו על מרווחי תנועה מאובטחת ומשום פיתולי הדרך ניתק לפרקי זמן קצרים קשר העין בין המוביל למאסף - ו"פוצה" ע"י שני ה-נ.נ. שבמרכז (באחד נוהג לוחם מהיחידה - ובשני נוהג צוות חיל האוויר). אנו, ברכב המוביל, לא ראינו את התאונה וגם לא נתקבלה על כך הודעה בקשר. מאיתות שזיהינו מכוון ה-נ.נ. (הם הבחינו באירוע) הובן כי התרחש דבר מה. עצרנו ופנינו מיד לאחור אל מקום התאונה. מולי¹ ואני ניגשנו לבצלאל. חובש או רופא לא היו אתנו שם אך לשנינו היה ברור כי בצלאל אבד לנו ואנו ממאנים להאמין. אף כי ברור היה כי אין עוד להושיע החלטנו להעבירו למרכז רפואי בדחיפות. מן סוג של צעד נואש ואחרון להשיבו אלינו. ביה"ח הקרוב ביותר נמצא בשכם. כל פינוי אחר היה נמשך זמן רב יותר ולפיכך לשכם פנינו. על אלונקה נשאנו את בצלאל לחדר המיון. רופא מקומי, שמיד ניגש אלינו, קבע שם את מותו. ידענו, אך נדרשה לנו דעה מקצועית. אבדה כבדה. אבד לנו חבר מתוך קבוצת לוחמים ומפקדים שיחד ייסדנו את סיירת-חרוב, למעלה משנה עשינו יחדיו ימים כלילות, שבתות וחגים במשימותיה המיוחדות והשגרתיות, באימונים ותרגילים, בצניחות, במסעות ונווטים ברגל וברכב, בהפעלה ותחזוקת אמצעים מיוחדים. את המלחמה שזה עתה תמה ואשר במהלכה פעלנו לאורך כ-130 ק"מ בתוך שטח אויב, היתקלויות, מכשולים בדרך ושינוי משימות תוך כדי ביצוע - סיימנו ללא נפגעים לסיירת (לבד מפצוע קל). **והנה,**

26.6.1967 - הילטון רמאללה.

לפני דקות הבאתי את הבשורה על אובדן בצלאל מימין: אבישי ערפלי (הראל) ז"ל, אילן פרידברג והכותב

מיד אחרי המלחמה נופל בצלאל והוא החלל הראשון לסיירת חרוב. מכה קשה. להורים והמשפחה, לרעיו לנשק כקבוצה ולכל אחד מאתנו אישית. סיירת חרוב הייתה אז יחידה קטנה מאוד. אובדן כזה היכה בכולנו.

עם המשפחה השכולה, חברי הקיבוץ וחברים לנשק נשאנו את ארונו של בצלאל יעיר ז"ל שהובא למנוחת עולם בחלקה הצבאית שבקיבוץ יבנה. אנו, חבריו לסיירת, עולים לקברו ואחת לשנה נפגשים להדלקת נר חנוכה עם משפחתו המיוחדת. הקשר הזה אינו ניתק.

ונהג הג'יפ, לוחם הסיירת שבצלאל היה מפקדו, עולמו חרב עליו. מאירוע כזה - אין חזרה. בכוחות נפש ותמיכת חברים הצליח "להתרומם מהריסות" המשיך את שירותו בסיירת ולימים היה קצין ראוי בצה"ל והמשיך לתרום ממיטבו.

בעקבות לוחמים

משך מספר שנים מעלה עקיבא, אחיו הצעיר של בצלאל, את רעיון ה"מסע בעקבות לוחמים" אותו חבים אנו לעצמנו, לילדינו, נכדינו והדורות הבאים כדי להנציח את פעילות סיירת חרוב במלחמת 6 הימים. השטח בו פעלה הסיירת במלחמה עשיר באתרים תנכיים. מאז כיבוש הארץ ע"י יהושע - והלאה. מי אינו מכיר את המשפט "שמש בגבעון דום - וירח בעמק איילון וגו'.....האזור כולו הוא חלק מהיסטוריית עם ישראל בארצו. ניכר בו בעקיבא שהסיוור

¹ סגן (לימים סא"ל) מולי רונן (רוטקוביץ) - מפקד המשימה.

עמותת סיירת חרוב

בוער-בעצמותיו. מחד, ידענו שעלינו לממש את הרעיון ומאידך, העובדה שחלקים ניכרים מכלל השטח בו פעלנו מצויים בשליטה פלשתינאית "סייעו" לנו לדחות את הביצוע שוב ושוב.

2017 היא שנת היובל למלחמת 6 הימים (ו- 51 שנה להקמת סיירת חרוב) ושוב מעלה עקיבא את רעיון "המסע" והפעם עם "המניע הנוסף", יובל למלחמה. באחד מימי "סוף מאי – תחילת יוני" 2017 מודיע לי עקיבא כי משפחת יעיר המורחבת מתכננת סיור "סיירת חרוב במלחמת 6 הימים". המועד שנקבע הוא היום בו נפל בצלאל, ט"ו סיון שיחול ב- 9 יוני 2017. חשבתי שאף כי לא נוכל בהרכב המשפחתי לנוע על כל ציר המלחמה – הרי שגם חלק ממנו יהיה הרבה יותר מאשר לא לעשות דבר. מתחילים להניע. עקיבא כבר פנה אל צימל אשר ללא כל היסוס ענה בחיוב לבקשה "להוביל" את הסיור הזה.

From: IS-LT [mailto:shisir1@bezeqint.net]
Sent: Wednesday, June 7, 2017 6:49 PM
To: חרוב - חרוב (shamgar5@bezeqint.net); אלכס שמגר (שטרנברג) - חרוב (matipaz1@gmail.com); עמירם עמית (rivkaamiram@gmail.com); צימל - אריה צידון - מפקדי סיירת חרוב (mulyronnen@gmail.com); מולי רונן (רוטקוביץ') - חרוב (multiplastuki@gmail.com); שוקי כהן - חרוב (TSIDON@GMAIL.COM) (484)
Cc: (אלי חסון (2.71) - יו"ר ועדת הנצחה ו-מ"ש צוות אנשי קשר (akiva94@gmail.com); עקיבא יעיר (אחיזו של בצלאל ז"ל (elichasson@bezeqint.net); אילן פרידברג (מייסדים 66-67) צות אנשי קשר (hagarbin2@gmail.com); הגר יוסף (רס"ן) - ק. נפגעים חט. כפיר (frilan1@gmail.com); נתן גלפרין (מייסדים 66-67) צוות אנשי קשר (nathan@idsqlob.com)
Subject: סיירת חרוב ב-6 הימים - לזכר בצלאל יעיר הי"ד - תזכורת

לכולם שלומות,

מזכיר את הסיור ביום ו' הקרוב, 9 יוני 2017.

מזכיר גם שלא לשכוח משקפות (חשוב למורשת, לזיכרון ולהנאה מיפי הארץ.....)

תשומת לבכם לשינוי קל!! המפגש שנקבע לשעה 09:30 בתחנת הדלק הצמודה למשטרת לטרון (יד לשריון) – יתקיים באותה שעה בכניסה לפארק קנדה.

להתראות מחרתיים בבוקר

י. ש.

I Shai | shisir1@bezeqint.net | shai@sitalint.com | ++ 972 50 5271186 | ++ 972 3 5783050

From: IS-LT [mailto:shisir1@bezeqint.net]
Sent: Tuesday, May 30, 2017 12:20 PM
To: חרוב - חרוב (shamgar5@bezeqint.net); אלכס שמגר (שטרנברג) - חרוב (matipaz1@gmail.com); עמירם עמית (rivkaamiram@gmail.com); צימל - אריה צידון - מפקדי סיירת חרוב (mulyronnen@gmail.com); מולי רונן (רוטקוביץ') - חרוב (multiplastuki@gmail.com); שוקי כהן - חרוב (SIDON@GMAIL.COM) (484)
Cc: (אלי חסון (2.71) - יו"ר ועדת הנצחה ו-מ"ש צוות אנשי קשר (akiva94@gmail.com); עקיבא יעיר (אחיזו של בצלאל ז"ל (elichasson@bezeqint.net); אילן פרידברג (מייסדים 66-67) צות אנשי קשר (hagarbin2@gmail.com); הגר יוסף (רס"ן) - ק. נפגעים חט. כפיר (frilan1@gmail.com); נתן גלפרין (מייסדים 66-67) צוות אנשי קשר (nathan@idsqlob.com)
Subject: סיירת חרוב - לזכר בצלאל יעיר הי"ד

חברים שלומות

בהמשך לשיחותינו הטלפוניות, להלן ביתר הרחבה

- **ביום ו' 9 יוני 2017 – יתקיים משפחתו של בצלאל הי"ד, "סיור אזכור ומורשת" על חלק מציר פעילות סיירת חרוב במלחמת 6 הימים. עם עדכוני בכך ע"י עקיבא יעיר, ביקשתי להצטרף ולהצעתו חשבתי כי נכון יהיה לצרף קבוצת חברים מהסיירת. לפניית המשפחה לצימל – הוא ניאות מיד להוביל את הסיור במתואם עם עקיבא ותכנית התנועה סוכמה כבר. בחלקה על הציר עצמו – ובחלקה (מטעמים גיאופוליטיים) בסמוך לו.**
- **מפגש לקראת יציאה יתקיים בשעה 09:30 בתחנת הדלק הסמוכה ל"יד השריון" בלטרון.**
 - בנקודת המפגש נתקבץ למספר מצומצם של כלי רכב – ומשם נחל את הסיור.
 - מלטרון ננוע מזרחה לאורך כביש 3, ובמזרח מודיעין נעלה צפונה לחבור עם כביש 443 העולה מזרחה לכוון גבעת זאב (שמות לריענון הזיכרון לאחר שנות יובל: אמואס, בית סירא, בית ליקיא, בית עו"ר אל-פוקא, בית עו"ר א-תחתא, טירה - אלה ויש עוד שבהם ובסמיכות להם "ביקרנו" גם טרם המלחמה.....).
 - בדרך נתעכב במספר נקודות לתצפית ושחזור פעילות הסיירת ב- 67, בתי חורון (עליון/תחתון) גבעת התולר"ים שבסמוך לצומת ביתונייה, בקעת רפאת ("עופר") ועוד.
 - נסיים באזור גבעת זאב.
- **בהמשך לסיור זה (שיהווה גם משום מודל לבאות.....) –**
 - הולך ומתגבש רעיון של מספר חברים לקיים סיור בהיקף גדול יותר של יוצאי הסיירת. אלה שהשתתפו במלחמה היא – וגם אלה שמתעניינים במורשת היחידה. צימל, שהוביל את היחידה ופיקד עליה במלחמת 6 הימים – מצטרף ליזומה והסכים להוביל גם סיור זה.
 - סיור כזה מחייב התארגנות ובשלב מאוחר יותר תבוא פנייה נוספת לחברים ויוצגו עוד פרטים.

ברכה

י. ש.

I Shai | shisir1@bezeqint.net | shai@sitalint.com | ++ 972 50 5271186 | ++ 972 3 5783050

עמותת סיירת חרוב

בין אחייניו של בצלאל, פגשנו את סא"ל בצלאל ג. יבדל"א. בנם של צילה (אחותו של בצלאל ז"ל) ואריק. אף כי הקשר עם משפחת יעיר נשמר לאורך עשרות שנים, היה זה לי מפגש ראשון עם איש הצבא שבשמו מנציח את הדוד. מפגש שהיה לרגע של עדנה. בטכס שקיימה המשפחה לזכרו של הדוד הי"ד - אמר בצלאל: לא הכרתי את דודי אך אני יודע כי מעת שניתן לי שמו, חלות עלי מחויבות ואחריות כבדות.

יום ו' 9 יוני 2017, נפגשים בפארק קנדה. משפחת יעיר על שלוחותיה. שבט מפואר!! מלח הארץ. באמת כך!! אחיו ואחיותיו של בצלאל, הבעלים והרעיות, הילדים אחייניו של בצלאל וילדיהם. נכדי אחיו של בצלאל שהם ניני חנה תבדל"א ודו ז"ל. אנו, קבוצת יוצאי הסיירת הפכנו לאורחי המשפחה. על שולחנות היער נפרשה ארוחת בוקר כיד-המלך. ועמנו, צוות לוחמים מצומצם של סיירת חרוב הצעירה. כך, זו שחידשה ימיה במרס 2017. דור המשך לסיירת חרוב "שלנו". בצלאל היה מברך על כך. חינוך, הנחלת מורשת וערכים היו דרכו. יעידו על כך עמיתיו לשירות בסיירת ולוחמים עליהם פיקד. אחת ממטרות העמותה שהוקמה ע"י יוצאי הסיירת המיתולוגית היא שימור זכר הנופלים. בצלאל הוא הראשון לשורה בת עשרות לוחמים שנפלו בעת שירותם בסיירת ובמלחמות ישראל. האירוע הזה, המפגש הזה עם המשפחה, מוקדשים לזכרו. זכו אותם צעירי הסיירת המתחדשת להיות חלק מהאירוע הזה של שבט יעיר.

מפגש משפחתי מורחב - עם חברים שתוך זמן קצר מתחברים. תוך דקות "כולם-מכירים-את-כולם", זה היה עם זה בצבא, והאחר מכיר מישהו - שגם הוא מכיר והחום הישראלי שורר שם בצל עצי הפארק.

מולי רונן

המארחים "פותחים שולחן" - והיו שם.....
שבט יעיר על שלוחותיו

וותיקי סיירת חרוב המיתולוגית וצעירי הלוחמים של סיירת חרוב המתחדשת

עמותת סיירת חרוב

אנו, יוצאי הסיירת מציגים עצמנו בפני אלה שטרם הכרנו (את צימל, את מולי ואותי מכירים אחיו של בצלאל עשרות שנים) ומעלים קווים לדמותו. קווי אופיו המיוחד של בצלאל ואנקדוטות מחיינו המשותפים עמו בסיירת שנחרטו היטב בזיכרון כולנו. דמות מיוחדת היה. חובש כיפה סרוגה שמצא דרכו מוקף חילונים אשר על אף היותם "רוב מכריע" השפיע בצלאל עליהם – ולא ההיפך. אדם שתוכו-כברו, עיקש שלעיתים יכול להוציא אדם מדעתו – אך יודע ללמוד ומששוכנע, קיבל והסכים. איש עקרונות ויושרה, חבר, איש שטח אשר לא אחת זכינו מחיבורו לטבע והיקף ידיעותיו, לוחם מעולה ומפקד שדוגמא אישית היא נר לרגליו.

קווים לדמותו של בצלאל
מתי פו (מפקודיו של בצלאל, בצילום למטה בחולצה שחורה) והכותב מול "שבט יעיר" ולוחמי הסיירת המתחדשת.

עמותת סיירת חרוב

צימל (1 מימין) -
מנחיל היסטוריה
ומורשת קרב, לבני 3
דורות של שבט יעיר
ושלוחותיו. "התייחסתי
אל המלחמה הזו
כהשלמה לאשר לא
סיימנו במלחמת
העצמאות....."

אלי חסון

מולי רוקן

שוקי כהן

מתי פז

אל הסיור הצטרף גם נציג וועד העמותה, אלי חסון. אלי הנו יו"ר וועדת הנצחה וקשר עם משפחות הנופלים. כאן, במרכז הצילום, שיחה עם עקיבא (בגבו למצלמה), אחיו של בצלאל ז"ל שזים את הסיור

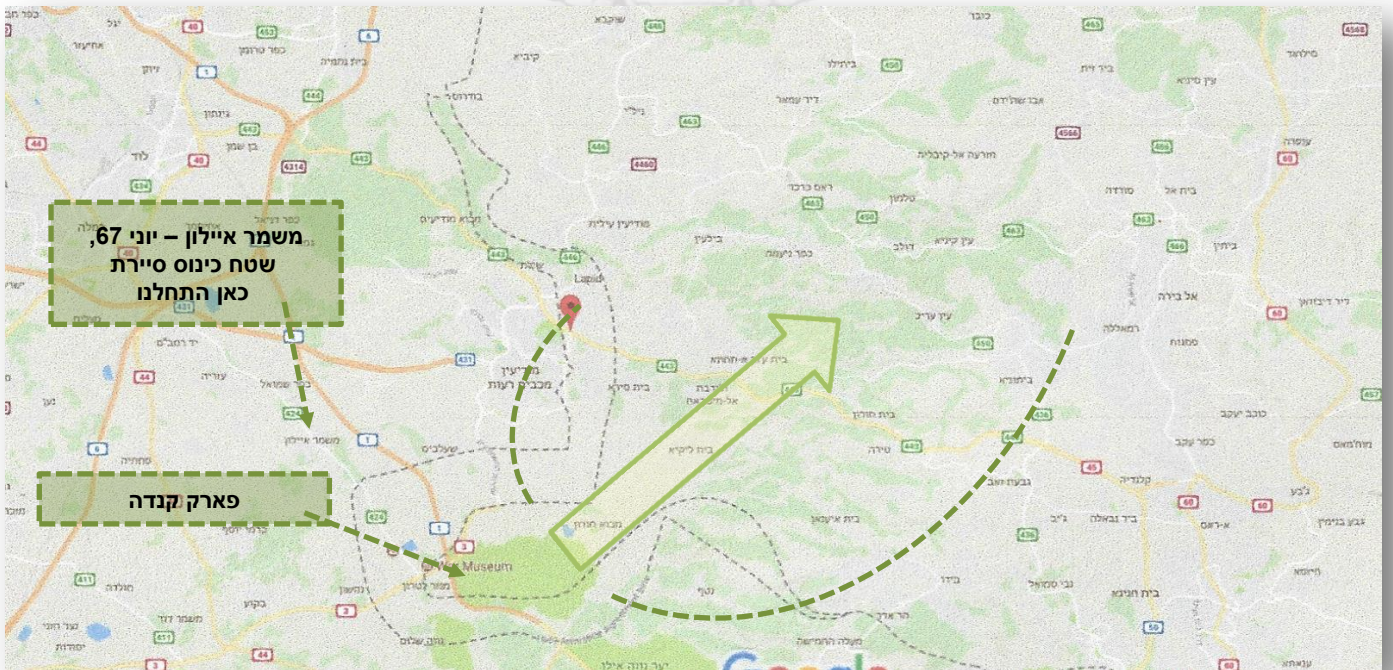

עמותת סיירת חרוב

מולי רונן נושא דברים לדמותו של בצלאל

עולים לכלי הרכב וב"שיירה משפחתית" מטפסים אל מצפור איילון. נקודת תצפית מצוינת ממנה ניתן להשקיף על עמק איילון - ולאורך כביש 443 עד פאתי בית חורון.

עמותת סיירת חרוב

צימל (במרכז הצילום, גבו לאגף מערב/צפ'מע'
של זירת פעילות הסיירת במלחמת 6 הימים)
מסביר ומשחזר את שהיה באזור טרם המלחמה -
ופעילותנו החל מאור ליום 6 יוני 1967

כמעט כולם כאן מכירים את הפארק הזה, את עמק איילון, את ההיסטוריה של המקום וביקרו כבר בפניני הטבע בפארק. את השונה כאן, את האחר, יוצר צימל בדברי ההסבר. שיחזור וורבלי של פעילות סיירת חרוב במלחמת 6 הימים. סיירת אותה הוביל לעומק ירדן להתמודדות מול הלגיון הערבי ושני גדודי קומנדו מצרי אשר בסמוך לפרוץ המלחמה, במסגרת הסכם סיוע צבאי שנחתם בין הנשיא נאצר למלך חוסיין, הגיעו לירדן והוצבו בגזרה זו. אנו, לוחמי הסיירת ומפקדיה, ובצלאל הי"ד עמנו, עשינו רבות באזור זה עוד טרם המלחמה.

תצפיות יום ולילה, מארבים

בתוך ישראל, בעומק השטח המפורז (מובלעת לטרון) ובתוך ירדן, סיוורים רכובים ורגליים ועוד. הכרנו את הזירה הזו היטב. משטרת לטרון, המנור והכפר אמוואס שאחריו (היום בשטח פארק קנדה), בית-סירא, בית-ליקיה, מוצב הליגיון בדיר איוב ותוחחי הלונג תום (שביום המלחמה הראשון ירו על גוש דן ונתב"ג), "כביש לטרון" (היום מס' 1) לאורך מובלעת הפירוז בין ישראל לירדן (לפני 67), ורחוק יותר בצפון וצפון מזרח למצפור הכביש (443) העולה משפלת החוף דרך מודיעין לירושלים, ועוד מזרחה פאתי בית-חורון עליון ותחתון (בית פורע א-תחתא ו-בית פורע א-פוקא) ועוד. את כל אלה ואחרים היכרנו טרם המלחמה. בראייה רטרוספקטיבית והעמדת הדברים בהיקפם המלא טרם מלחמת 6 הימים ניכר היה כי בשטח, פיזית, גיאוגרפית, מדינית וצבאית המצב שנותר בתום קרבות המלחמה שהסתיימה כ- 19 שנה קודם לכן, הוא "העדר ההכרעה". בהעדר שלום - שטחים מפורזים והמשך

איום על ציר מרכזי לבירה הם "חוסר הכרעה". אל תוך השטח המאיים והבלתי יציב הזה שבנו בכוח, בגלוי ובאור יום, ב- 6 יוני 1967.

וכיאה לקבוצה ישראלית שורשית שרבים מחבריה תרמו ממיטב שנות נעוריהם לשירות קרבי בצבא, ומצויים עימנו מי שהמשיכו שנות שירות בצבא הקבע, ביניהם קצינים בכירים - מציגים שאלות, מגלים בקיאות בשטח וההיסטוריה הצבאית שעוד טרם התקופה המודרנית וצימל מתייחס ומגיב אחת לאחת. "מבחינתי" הוא אומר, "המלחמה הזו הייתה מעין השלמה של מה שלא סיימנו במלחמת העצמאות....."

מורשת לשמה

בצילום, תא"ל (בדימוס) אריה צידון (צימל), מפקד סיירת חרוב במלחמת יוני 67, מנחיל ומסביר בשחזור מפורט לצוות לוחמי סיירת חרוב המתחדשת שהצטרפו אלינו ביום האזכרה לבצלאל הי"ד

משמאל, יבדל"א אחיו ואחיותיו של בצלאל, ילדיהם, ונכדיהם, ניני חנה (תבדל"א) ודוד (ז"ל) יעיר

עמותת סיירת חרוב

יום חם מאוד. 36 מעלות ומעלה. חשבנו לעלות מזרחה עד לצומת ביטונייה ("מארב התול"רים) - היום גבעת זאב) ומשם לצפות על אזורים אחרים בהם פעלנו במלחמה (ברור היה כי לא נוכל להיכנס ולנוע בשטח A שבשליטת הרשות הפלסטינית). אך

החום הכבד והילדים שעמנו שינו מתכנית המקור. התכנסנו בעמק המעינות שבפארק. אי אפשר היה שלא להתפעל מהיעילות, הארגון והסדר של פרישת ארוחת הצהריים על ריהוט החורשה שם. שולחן אבירים עמוס!! פיקניק רב משתתפים. עבודת צוות (שבט!!) ועם תום החלק הגסטרונומי - על מרפסת התצפית אל המעינות החל הטקס.

טקס משפחתי לזכרו של בצלאל. דברים לדמותו נישאו מפי אחים ובנות הזוג, אחיות ובני הזוג, אחיינים ונכדים. בשירה במלל וצליל והכל בכוונה, מעומק ובצנעה. בשירת "התקווה" תם הטקס. פה רואים אנו אך מעט מאוד ממנו.....

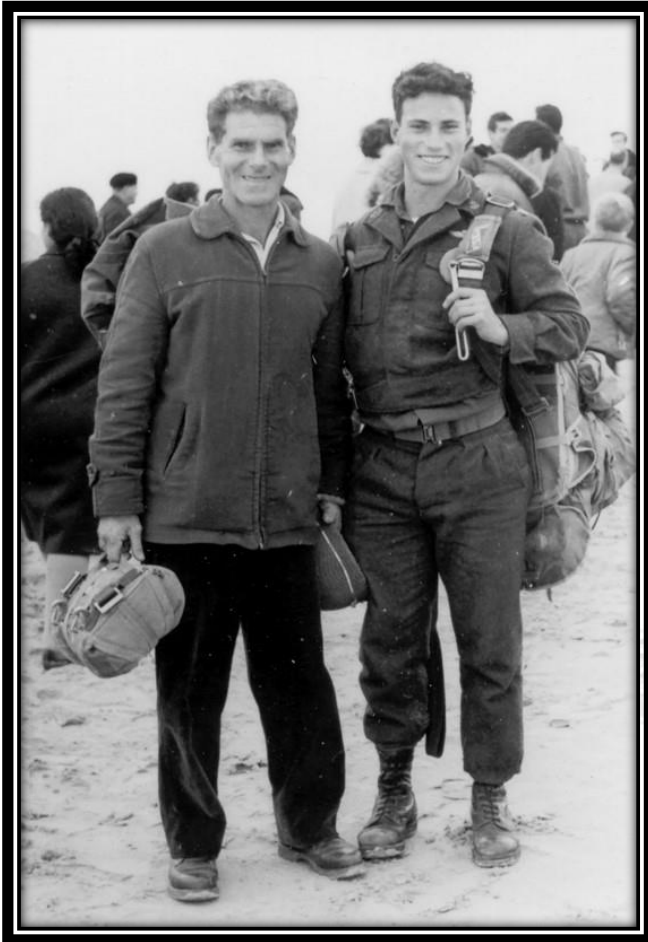

עמותת סיירת חרוב

.....ומקומו של השיר הזה לא נפקד מהטקס המשפחתי.
שיר על אם שכולה ובנה, שיר על חנה (תבדל"א) אמו של בצלאל הי"ד
מילים ומנגינה המשפחה

בצלא

חמישים שנה שאת בוכה אותו
בחשאי, באסתור, בהיחבא
שלא נדע שקשה לך, שלא נצטער
שלא נדע שקשה לך, שלא נצטער
אבל התמונה שלו עם מדים
מחובק באביו הטאה
מונחת ליד מיטתך
ומצידה היכן מונח לייבך

בצלא, אתך תמיד בקץ
חיוך בן יובל משפתותיך לא קמל

לשאת לצאצא בתראמי סכור
רצוים, אביבים ושנים
שלא נדע שקשה לך שלא נצטער
שלא נדע שקשה לך שלא נצטער
אבל המשא על השכם כבד
מידי פעם צריק קצת לפרוק
מידי פעם צריק קצת לפרוק
וכל אביה שצובר פה
משאיר טיפת טל על לחייו
ומצידה היכן מונח לייבך

בצלא, איתך תמיד בקץ
חיוך בן יובל משפתותיך לא קמל

בצלאל.מ4א

עמותת סיירת חרוב

ומעט לאחר אותו יום לזכרו של בצלאל, חנה כתבה לנו – החברים מסיירת חרוב:

סיור לזכרו של בצלאל יעיר בעקבות סיירת חרוב במלחמת ששת הימים יום שישי ט"ו סיוון תשע"ז – 9.6.2017

נפגשנו יחד בני משפחת יעיר לדורותיהם, וותיקי מפקדי ולוחמי סיירת חרוב, וחיילים מגדוד חרוב הנוכחי וחברי עמותת סיירת חרוב.

המפגש התרחש בפארק קנדה.

לאחר היכרות יצאנו לתצפית על אזור הלחימה של הסיירת לאורך כביש 443 את התצפית ומורשת הקרב הוביל תא"ל אריה צידון (צ'ימל) מפקד הסיירת במלחמת ששת הימים.

חבריו של בצלאל סיפרו חוויות מהימים ההם כולל זיכרונות מבצלאל.

בהמשך אכלנו צהרים יחדיו וקיימנו טקס מרגש לזכרו של בצלאל.

בטקס דיבר אחיינו של בצלאל שנקרא על שמו כיום סא"ל ביחידה מיוחדת.

כמו כן דיברו אחיו של בצלאל.

הטקס הסתיים בשירת התקווה.

אנו כמשפחתו של בצלאל רוצים להודות להנהלת עמותת סיירת חרוב ובמיוחד לישראל שי (שיבק), לקצינת הנפגעים של חטיבת כפיר ולשאר החברים מהסיירת שכיבדו אותנו בנוכחותם ועזרו בארגון האירוע.

האירוע חיזק מאוד את הקשר של המשפחה לזכרו של אהובנו האח הבכור בצלאל.

אנו מוקירים גם את החברים שמלווים את המשפחה כבר 50 שנה ומרגש לראות שהרעות של לוחמי הסיירת נשמרת כל כך הרבה שנים.

נשמח להיות בקשר עם העמותה אף בהמשך.

בברכה ובתודה מקרב לב
חנה יעיר וכל משפחת יעיר הרחבה.

עמותת סיירת חרוב

ולסיום המפגש לזכרו של בצלאל יעיר ז"ל "מושב הקשישים".....
(ב- 6 יוני 1967, לא חלמנו שבעבור למעלה מיובל נגיע למושב הזה, בליהוק הזה ובמקום הזה.....)

מעל עמק המעינות בפארק קנדה, מימין: צימל, הכותב, אלי חסון, מולי רונן, מתי פז ושוקי כהן

* * *

מאי 2013

בצלאל יעיר ז"ל

מאת מוטי גובר (ברגר)

בצלאל (מימין) וכותב שורות אלה – סיום מסע/סיור באזור בית שמש

בצלאל אהב את התלמים אבל לא הלך בתלם, היה סקרן ואהב ללמוד אבל לא הסתגל למערכת החינוך ולחלק ממה שהיא מחייבת. הוא לא רצה שיורו לו מה עליו לקרוא אבל היה אוהב ספר.

כשהגיע מועד הגיוס לצבא יצאו כל בני מחזורו לנח"ל. כך היה נהוג ומקובל. תולדה של הנחייה תנועתית. בצלאל התעקש להתגייס ליחידה יותר משמעותית. באותם ימים של 1965 מדובר היה בהתנהלות מאוד יוצאת דופן, בקריאת תיגר כנגד המוסכמות. בצלאל התעקש לפרוץ דרך ולהתגייס לסיירת צנחנים. אחרי הטירונות בגדודים הוא הצליח להגיע לסיירת בה החל את מסלול ההכשרה. הוא היה לחובש הכיפה הראשון שהגיע לסיירת כחייל. הוא הצליח לעמוד בדרישות המקצועיות והגופניות אבל במקום שבו, באופן מסורתי, חבר מביא חבר, את הפן החברתי, את ההשתלבות בין יוצאי הקיבוץ המאוחד, האיחוד והארצי החילוניים הוא לא צלח. בצלאל לא האשים את מי שהיו אמורים להיות חברו לנשק בכך שהוא לא נקלט בקרבם. את האשמה הוא תלה בעצמו באומרו שאם הוא היה מתאמץ יותר, מתבלט יותר ומצטיין

בצלאל נולד בקבוצת יבנה ב – 31 לאוגוסט 1947, ט"ו באלול תש"ז. בן בכור לדוד ז"ל ולחנה.

בצלאל גדל בקבוצה שמשתייכת לתנועת בני-עקיבא, סביבה שמעצם טבעה הייתה סגורה ומחייבת. בשל אופיו המיוחד והעקשני יש לומר, הוא התקשה להסתגל למסגרת. כילד ומאוחר יותר כנער, הייתה לו זיקה עמוקה לחברה שבה הוא חי אבל בעקשנותו, הוא התמיד להתנהל בדרכו העצמאית והייחודית. בדרך- כלל, בכל חברה קיבוצית סגורה, הליכה כנגד הזרם שוברת את מי שרוחו לא איתנה מספיק. בצלאל היה בנוי מחומרים חזקים נפשית וגופנית. דרכו העצמאית הקשתה גם על הוריו שהיו מחויבים לחברה ובצלאל חש לא פעם את נחת זרועו של אבא דוד. אבל לא עקשן כמוהו יותר. כשהוא סיפר לי על כך, הוא חש צער על אביו, על כך שהוא גרם לו להרים עליו יד, אבל הוסיף ואמר שאבא אהב אותו ומשום כך לא חסך ממנו את שבטו.

בצלאל אהב את הפלחה, השדות, החרוש, הכותנה והטרקטור, יותר מאשר את כיתת הלימוד. יחד עם זאת, בסיומו של כל יום עבודה מתיש בשדה, הוא השתדל להגיע וללמוד דף גמרא.

בצלאל ומוטי, חברי נפש היו המה. מוטי גובר יבדל"א ובצלאל יעיר ז"ל, ממייסדי סיירת חרוב. מוטי, איש קיבוץ מעברות (השומר הצעיר) ובצלאל יעיר ז"ל (חובש כיפה סרוגה, בן קבוצת יבנה, אם הקבוצות הדתיות של איגוד הפועל המזרחי). החיבור בין השניים ששורשי כל אחד מהם בתרבות ובתי-אולפנה שונים לחלוטין, הוא כוחה של רעות ואחוות לוחמים אותן "מייצר" השירות המשותף ביחידות מסוגה של סיירת חרוב. אז והיום. בצלאל אינו עמנו למעלה מיובל שנים – אך קיימת משפחתו והקשר הזה עם שבט יעיר אינו ניתק. מיום שבצלאל נפל ועד כתיבת שורות אלה מוטי משמר אותו. לאורך שנים מתקיימים מפגשים שנתיים בין משפחתו של בצלאל למייסדי הסיירת. בעבר נפגשנו בבית הורי בצלאל ביבנה. גם לאחר מות אביו, דוד ז"ל, המשיכה אמו של בצלאל, חנה תבדל"א, לארחנו בביתה. אנו מתראים שם גם עם אחיו ואחיותיו של בצלאל שברבות השנים, כמו כולנו, נישאו והקימו בתים ומשפחות בישראל. מפגשים שהפכו למסורת המתקיימת בשנים האחרונות בביתם של מוטי ודפנה.

כתב: י. שי

עמותת סיירת חרוב

כחייל, אי-אפשר היה לוותר עליו. כעבור כתשעה חודשים הוא הגיע אלינו ל"חרוב" ונקלט ללא כל קושי.

בצלאל הניח תפילין באופן קבוע אבל מעולם לא על חשבון הזמן שיועד למשימות כלליות. הוא לא היה 'בסביבה' כשסחבנו משהו ללא רשות, או כשצדנו ועשינו על האש בשר פיגולים, הוא השתתף בתרגיל פשיטה שבוצע על בסיס צבאי אבל לא היה שם כש'פשטנו' על המטבח שלהם, פרצנו את המקרר ולקחנו מכל טוב. כזה הוא היה, היה בשלו, והוא תמיד היה אחד מהחברה. אחד מאתנו.

כעבור מספר חודשים ב"חרוב" נשלחנו, על ידי המ"פ חזי, לקורס מ"כים בגדוד. היינו שני החיילים הראשונים שיצאו מתוך היחידה לקורס מפקדים. הצטרפנו לפלוגה ג', מחזור פברואר 1966 בגדוד 890. לא הגענו לקורס עם כושר גופני מתאים וחרקנו שיניים כבר מהפסיעה הראשונה. כל מסע או כל ריצה של "הסיבוב הלבן" הייתה בעבורנו מבחן של כוח רצון. ידענו שאנחנו מייצגים את עצמנו אבל מעבר לכך, אנחנו במבחן ומייצגים את דמותה של "חרוב" ולא הרשינו לעצמנו למעוד. מזלנו היה ששינו צורפנו לאותה מחלקה ובסדרות בשטח היינו באותו אוהל סירים. חוסר מזלנו היה בכך שהמ"מ, באותה המחלקה, היה כל-כך קפדן שלא לחינם מחלקתו הייתה קטנה בהרבה מכל האחרות. שובצנו במחלקה שהמיעוט ששרד בה היה גאה ביכולת שרידותו אבל הצורך לשמור יותר שעות בלילה ולצעוד יותר פעמים תחת האלונקה. כי ככה זה כשהמחלקה קטנה.

בתוך שעות האימונים הרבות ושעות השינה המועטות נמצאו פה ושם שעות פנאי נדירות. בתחילה הייתה שעת הפנאי מחולקת ביננו ל"תפקידים", אני הייתי האמרגן שמתפקידו לשכנע את בצלאל להתמודד מול גברתני הפלוגה בהורדות-ידיים. בהתחלה לא חסרו מתמודדים. בצלאל, כמו בצלאל, נשאר תמיד צנוע ושקט אחרי כל ניצחון. לעיתים הוא היה מחביא חיוך קטן, חיוך של בצלאל ולא יותר. לא קריאת ניצחון, לא הנפת ידיים, בטח שלא שמחה לאיד. אני התמלאתי גאוות יחידה. לא קרה שבצלאל הפסיד ולו פעם אחת בהתמודדויות הללו. עם הזמן התמעטו המועמדים עד שהגעתי למצב של חוסר תעסוקה בהעדר מתמודדים.

בעוד שכולנו הקפדנו לשמור על חגור תקני, אצל בצלאל היה פאוצ' נוסף ובו מיני עזרים שמתוכם הוא היה שולף אלתור שבכוחו היה לתת פתרון לשעת הצורך. החבל האישי שלו היה ארוך יותר ממה שנדרש, תמיד נמצא אצלו גליל של פלנלית, אולר, מיני דבקים ועוד 'הפתעות' שבכוחן לחלץ חייל מצרה. כל כלי-נשק אויב שהגיע לידיו היה מפורק על ידו לגורמים, נבחן ומורכב כשהוא נקי ומוכן לירי. אנחנו היינו לומדים את מסלול הניווט, הוא היה קורא את המפה כמה ק"מ מימין ומשמאל לנתיב.

לא רק באוהל הסיירים חלקנו. בניוטי חוליות היינו תמיד ביחד, נוהג שנמשך מאוחר יותר גם לאחר שחזרנו ל"חרוב". הניווט עם בצלאל לא הסתכם במעבר מהיר על פני כל נקודות-הציון והגעה עם הראשונים. הפרס הגדול של הגעה מוקדמת היה בתנומה שאפשר לשקוע בה עד שמגיעים האחרים. המשמעות של ניווט אתו הייתה גם בזה שצריך לעצור מפעם-לפעם לרגע, להתרשם מהנוף ואפילו לקחת פסק-זמן ולשבת מול מראה שריגש אותו. לנווט אתו זה אמר שמפעם לפעם הוא היה צריך להגדיר צמח מעניין או לעקוב אחרי ציפור נדירה. מצד שני בצלאל לא היה האיש שאתו אפשר היה "לסבן" בניווט, לפסוח על נקודת-ציון. הוא לא היה "סבון", הוא לא פחד. זו הבושה האישית, שהרי "נותנים בנו אמון", כך אמר. זה היושר הפנימי שלו (וחוץ מזה, בצלול היה עקשן ומי בכלל רצה להתמודד מולו).

להתנהלותו העצמאית של בצלאל היו ככל הנראה השלכות חברתיות מבית, אבל הוא לא סיפר לנו עליהן. הביטוי החיצוני היחיד שהיה יכול לשמש כאות, אבל אנחנו היינו קהים מלראות, היה בכך שהוא לא זכה לקבל חבילות מהקבוצה, כמו כל שאר בני מחזורו, אלא משלוחים מהמשפחה. אנחנו לא התעניינו ב'שולח', רק בתוכן. אנחנו התעניינו רק בתכולה שבה זכינו. כשבצלאל היה יוצא לחופשת סוף-שבוע היינו מחכים לחזרתו, כי ידענו שידיו יהיו מלאות בעוגות שמרים טעימות שכל-כך אהבנו ושהוכנו על-ידי אמה חנה.

היום קשה לדמיין את החיפזון שהיה בשאיפה להשלים משימות חיוניות מהר ככל האפשר, מיד בתום מלחמת "ששת הימים". משימה שכזו הייתה נחלתה של "חרוב" ביוני 1967. רק מי שחווה את הפינוי המהיר של סיני אחרי מבצע "קדש" ב-1956 - חשש שכך יהיה גם הפעם הזאת. צוותים של "חרוב" חברו לאנשי מקצוע מח"א, על מנת לבדוק את המעברים על הירדן, למקרה שהצבא יזדקק להם. עבודה של שעות על גבי שעות באבטחת הבודקים, יציאות מוקדמות וחזרות מאוחרות לבסיס. נסיעה מהירה, חיפזון, עייפות מצטברת, מתישה. עוד יום ארוך עמד לפני סיום. בצלאל מפקד על ג'יפ, הג'יפ סטה מהדרך.

ה-23 יוני 1967 ט"ו בסיון תשכ"ז היה יום שישי בשבוע. חיכיתי לבצלאל שיחזור מהמשימה. ביום שישי מסיימים הכל מוקדם יותר. הכל כבר היה מוכן אצלי ליציאה הביתה. כל הכביסה המלוכלכת, כל התיק ארוז. ורק חיכיתי שבצלאל יחזור, שנצא ביחד. זה היה די נדיר שאנחנו יוצאים ביחד. בדרך כלל כשאחד מאתנו יצא האחר נשאר בכוננות או בפעילות. הזמן התארך, השעה התאחרה, ידעתי שבשביל בצלאל מרגע מסוים לא תהיה כלל יציאה הביתה שכן הוא עלול לחלל את השבת. כרגיל, שנינו התגוררנו באותו החדר. על המיטה שלו נשאר מכתב באמצע כתיבתו.

אבל בצלאל לא חזר.

מאז עברו כבר יותר מארבעה עשורים ועם הזמן נוצרה מסורת ואנחנו החברים של בצלאל מ"חרוב" עם בנות הזוג מגיעים מדי שנה לקבוצת יבנה בחג החנוכה, להדלקת נרות עם חנה אמו ובני המשפחה.